

Zanimive pripovedi profesorja Silvestra.

5. Kakšna bi bila zemlja brez solnca.

(Konec.)

Poparjeni so odšli ljudje ob tem odgovoru bistroumnih učenjakov, vendar še niso obupali. »Čakajte!« so rekli, »če nimamo vode, da nam pomaga, bomo pa poizkusili z vetrom. Naredimo velikanske mline na veter in ti nam bodo dali moč, da bomo spravili v tok kolesa in turbine, ki so potrebne za proizvodnjo in napeljavo elektrike in plina.«

Že so hoteli med njimi nekateri ugovarjati, zlasti kovači in tesarji, ki so bili določeni, da naredé mline, češ: »Pojdimo rajši vsi kot pa le nekateri na delo!« — vendar so jih drugi brž pomirili, in tako so pričeli z delom za mline na veter. — A kaj hočete? Pregovor pravi: Če se enkrat človeka prime smola, se ga rada dolgo drži. In tako je bilo tudi tedaj na svetu z ljudmi.

Mlini so bili res kmalu izgotovljeni, toda vetra ni hotelo biti od nobene strani. Nestrpno so čakali ljudje nekaj dni v nadi, da morda le zapihajo ugodni vetrovi jutri, ker jih ni bilo danes. Pa dan za dnevom je minul, in vetra, še celo vetrca ni bilo od nikoder. In spet ni kazalo drugega kot to, da so se napotili ljudje k učenjakom, vprašat jih, zakaj ni ugodnega vetra uprav zdaj ne, ko so oni pripravili mline na veter.

Učenjaki pa so — skoraj že nekam osorno — odgovorili: »Spet je krivo solnce, oziroma ste krivi vi sami, ker se ne pobotate s solncem in z Bogom in z delom. Solnce namreč več ne ogreva zemlje. Ker se pa zemlja enakomerno ohlaja, se ohlaja enakomerno tudi ozračje. Ker pa je zrak povsod enakomerno hladen, ni nobenih vetrov. Veter namreč nastane le na ta način, da se gorke plasti zraka dvignejo nad in preko hladnih plasti. Če se to vrši hitro, tedaj nastanejo močni vetrovi in celo viharji, če se pa vrši to polagoma, pihajo le rahli vetrovi. Veter namreč ni drugega kot medsebojna zamena hladnega in toplega, mrzlega in vročega zraka.«

Zdaj so postali ljudje čemerni in jezni. Drug nad drugim so se jeli pritoževati in hudovati. Kajpada ni hotel biti nihče kriv vseh teh nezgod. Tako je rastla med ljudmi jeza in nevolja vedno bolj vsepovsod od dne do dne. A vsa jeza in nevolja ni ljudem nič pomagala. Solnca ni hotelo biti, zemlja je pa izgubljala vedno bolj svojo toploto in plodovitost. Ni hotelo biti ne trave, ne zelišča. Tako so umirali ljudje in živali od lakote. Pa tudi mraz je vse stvari davil. Tudi so počasi zamrz-nile vse reke in morja, tako da ni bilo mogoče dobiti — če bi se sploh dobila od drugod — od nikoder nobenih živil. Vse stvarstvo je bilo na tem, da zamrje. Število mrličev je naraščalo od dne do dne. Jok in stok se je glasil po vseh naselbinah. Že se je zdelo, da bo nastopil drugi

vesoljni pomor, ko ne bo ostal nihče izmed živih več pri življenju. Toda, ko je bila sila najhujša, je bila tudi pomoč božja najbližja.

Sredi ljudi je namreč vstal moder mož in jim govoril približno takole: »Ljudje božji, vrnimo se k Bogu in k delu, in oboje nam bo v blagor. Božji volji smo se uprli, ko smo hoteli živeti po svoji volji brez dela. Zato je treba, da potolažimo božjo jezo. V molitvi in spokornem delu se vrnimo k Njemu, in videli boste, da se nas usmili. Spet nam pošlje ljubo solnce, in prijetno nam bo kot takrat, ko smo še pridno delali, pa nam je tudi solnce pomagalo po volji božji pri našem delu.« •

Še bi bil mož govoril, toda srca so bila postala mehka in skesana že v trpljenju. Kot en mož je zaklicala vsa množica:

»Dà, grešili smo. Hudo smo storili. Žalili smo Gospoda. Naj se nas usmili! Oh, naj nam vrne toplo solnce!« — —

In Bog je uslišal njih klice. Ni preteklo par dni, pa se je prismejalo izza gor solnce, vse lepo in kakor novo. Oj, kakšno veselje je tedaj zavladovalo med ljudmi! Vsakdo je hitel na svoje delo in hvalil dobrega Boga in toplo solnce. Vsa narava je vstala k novemu življenju. Vse je prešinila nova moč. Bilo je ljudem in živini in mrtvi naravi, kot da je vstala iz mrtvega groba k novemu življenju.

»Glejte otroci,« je končal naš profesor to pripoved, »takšna je zemlja po solncu in takšna bi bila brez solnca. Zato se solnca ne bojte! Le bodite Bogu hvaležni, da nam ga vsak dan pošlje, in za njim pojdite, kjerkoli sije! Italijanski pregovor pravi: Kamor ne pride solnce, tja pride zdravnik. Pa o tem vam bom še posebej prilično kaj povedal.«

Otroci smo se zahvalili in odšli na toplo solnce, v nadi, da se kmalu spet snidemo pri starem gospodu, ki nam je znal tako umno raztolmačiti raznovrstne skrivnosti narave.

Podpolkovnik Jernej Andrejka-Livnogradski:

Kaj so kosi peli.

Moj oče je modroval, da so mu črešnje najljubše takrat, kadar visijo v svoji nepokvarjeni rdeči ali v črni opravi kakor kraguljčki na črešnjevih vejicah. Mi, mali paglavčki, ki smo stali okoli njega in poslušali to in drugo njegovo modrovanje, pa nismo bili njegovega mnenja. Komaj so se namreč začele črešnje rdečiti, smo bili urnih nog kakor veverice že na visokem črešnjevem drevesu. A vendar ne prvi. Prehiteli so nas črni kosi, ki so jim šle črešnje zelo v slast. Takrat smo se bliže seznanili s temi rumenokljuni, ki so nam bili zelo všeč. Radi bi jih bili ujeli, a bežali so pred nami vrh